

DOI 10.54596/2309-6977-2022-1-149-152

ЭОЖ 343.91

ҒТАМА: 81.93.29

ИНТЕРНЕТ ЖЕЛІСІНДЕ ЕСІРТКІ ҚҰРАЛДАРЫНЫҢ ТАРАЛУЫ

Насруллаева А.Б.

Астана Халықаралық университеті, Нұр-Сұлтан, Қазақстан

Аннотация

Мақалада есірткі құралдарының, психотроптық заттар мен олардың аналогтарының заңсыз айналымы үшін Интернет желісін белсенді пайдаланылу себептері ашық айтылған. Интернет арқылы есірткі сату тәсілдері сипатталған, жалпы интернет-дүкендердің жұмыс жасау принциптері көрсетілген.

Түйін сөздер: әлеуметтік желі, есірткі, меф, заңсыз айналым, сату.

РАСПРОСТРАНЕНИЕ НАРКОТИКОВ В ИНТЕРНЕТЕ

Насруллаева А.Б.

Международный университет Астана, Нур-Султан, Казахстан

Аннотация

В статье четко указаны причины активного использования сети Интернет для незаконного оборота наркотических средств, психотропных веществ и их аналогов. Описаны способы продажи лекарств через Интернет, показаны принципы работы интернет-магазинов в целом.

Ключевые слова: социальная сеть, наркотики, меф, незаконный оборот, сбыт.

DISTRIBUTION OF DRUGS ON THE INTERNET

Nasrullaeva A.B.

Astana International University, Nur-Sultan, Kazakhstan

Annotation

The article clearly states the reasons for the active use of the Internet for the illicit trafficking of drugs, psychotropic substances and their analogues. Methods of selling drugs via the Internet are described, the principles of operation of online stores in general are shown.

Keywords: social network, drugs, mef, illicit trafficking, sales.

Кіріспе

Интернет желісі есірткі құралдары мен олардың аналогтарын тұтынуға әсер етудің қуатты құралы болып табылады. Желінің маңызды ерекшелігі бірінші (есірткіге қарсы) және екінші (есірткіге қарсы) типтегі ақпаратқа еркін және іс жүзінде бақылаусыз қол жеткізу мүмкіндігі.

Есірткінің заңсыз айналымы және оларды теріс пайдалану еліміздің ұлттық қауіпсіздігіне елеулі қатер төндіре отырып, үдемелі қарқынмен дамуын жалғастыруда. Нашакорлық есірткі құралдары мен олардың аналогтарының заңсыз айналымының нәтижесі ретінде елдің әлеуметтік-экономикалық жағдайына, қоғамның рухани өміріне, халықтың гендік қорына деструктивті әсер етеді, өлімге әкелетін аурулардың таралуына ықпал етеді, нашакорлық пен есірткі бизнесіне байланысты қылмыстар санының көбеюіне әкеледі.

Есірткінің заңсыз айналымы генофондқа ерекше әсер етеді, өйткені қазіргі уақытта нашақорлардың жасаруына теріс үрдіс бар. Жастар арасында есірткіні қолдану сәнді болып саналады.

1 Кесте Есірткі заттарын сататын ірі интернет-дүкендердің тізімі

Дүкендер	Сатуға Арналған тауарлар	Тарату тәсілі	Қалаларда жұмыс жасайды
Azia Stuff	Скорость Кристаллы Мефедрон Шишки АК Гашиш HQ Кокаин	Закладки	Нұр-Сұлтан, Алматы, Қарағанды, Өскемен, Павлодар, Ақтау
LuxuryMarket	Скорость Кокаин Мефедрон Шишки Gold	Закладки	Нұр-Сұлтан, Алматы, Қарағанды, Павлодар, Петропавл
ЛАВКА ЧУДЕС КАЗАХСТАН	Мефедрон HQ Скорость Амфетамин Кокаин HQ	Закладки	Нұр-Сұлтан, Алматы, Қарағанды, Өскемен, Павлодар, Шымкент
Казахстан БАЙКОНЫР	МДМА (Таблы) Мефедрон (фиолет) Кокаин (куба-93%) Шишки (Ак - 47)	Закладки	Нұр-Сұлтан, Алматы, Қарағанды, Өскемен, Павлодар,
BIZON	A-PVP Мефедрон Гашиш	Закладки	Нұр-Сұлтан, Алматы, Қарағанды, Өскемен, Павлодар,
Алхимик Shop	Скорость Кокаин Шишки	Закладки	Нұр-Сұлтан, Алматы, Қарағанды, Өскемен, Павлодар, Ақтөбе, Тараз, Шымкент
KaravaN	Скорость Кокаин Мефедрон Реагент Эйфор Марки (ЛСД, кислота) MDMA (кристал) MDMA (Таблетка)	Закладки	Нұр-Сұлтан, Алматы, Қарағанды, Өскемен, Павлодар, Шымкент, Көкшетау, Қостанай

Есірткі заттарды таратуда және оларды тұтынууда Интернет желісі маңызды рөл атқарады. Адамдардың өміріне мықтап ену арқылы интернет түрлі ақпараттық ресурстарды қол жетімді етеді, қажетті ақпаратты іздеу оңай. Интернет есірткінің заңсыз айналымы саласында танымал, өйткені жоғарыда айтылғандай, есірткі заттарын

тұтынушылардың негізгі бөлігін қазір 16-25 жас аралығындағы жастар құрайды. Бұрын бұл көрсеткіш 30 жастан үлкен болған.

Ата-аналар мен мұғалімдер не білуі керек?

Жастар арасында ең көп таралған есірткі - "меф", "скорость".

Есірткіні қолданудың ең көп таралған әдісі — тесігі бар кішкентай пластикалық бөтелке (егер мұндай бөтелкелер дәретханаларда күйдірілген тесік бар).

Есірткіні тұтыну келесі белгілермен бірге жүреді:

- жөтел;
- құрғақ ауыз;
- көздің бұлтты немесе қызарған ақуызы;
- үйлестірудің бұзылуы;
- сөйлеу кемістігі;
- ойлаудың тежелуі;
- тыныштық, бір қалыпта толық үнсіздікпен қатаю;
- бозару;
- жылдам импульс;
- көңіл-күйдің өзгеруі, мазасыздық, күлкі.

Интернет-ресурстарда жарнамалайтын әртүрлі сайттар бар есірткі, оларды қолдануға бейім. Сонымен қатар, әлеуметтік желілер арқылы қызығушылық тудыратын есірткі немесе оның аналогын сатып алу туралы, сондай-ақ төлем әдісі туралы келісу әлдеқайда оңай.

Интернет-дүкендердің жұмыс жасау принципі

Интернет-дүкендер жарнаманы орналастырады онда сатуға ұсынылатын мүліктің атауы, көлемі (салмағы), құны есірткінің тізбесі, тарату, байланыс және тауар үшін ақы төлеу тәсілдері туралы ақпаратты қамтитын. Есірткіні сатып алушы интернет-дүкен сатушысымен байланысады, атауы мен көлемі (өлшемдік дозалар саны) хабарланатын сатып алынатын есірткі. Интернет-дүкен сатушысы төлеу үшін реквизиттер ұсынады. Төлем жасалғаннан кейін, Сатып алушы мессенджер арқылы сатушымен байланысады, аударым туралы хабарлайды және олардың нақты түскені туралы мәліметтерді нақтылайды. Ақшалай қаражат түскеннен кейін сатушы хабарлайды сатып алушыға төленген тауардың нақты орналасқан жері туралы ақпарат (фотосуреттер, GPS координаттары).

Интернет-дүкендердің жұмыс істеу ерекшелігі есірткі орталықтандырылмаған анонимді ұйым болып табылады қатыстылардың сатылы иерархиясы бар қызмет және желіде ақпарат тарату мен сату бойынша Telegram қосымшасын кеңінен қолданады.

Есірткіге қарсы сайттардың барлығында олар тарататын есірткі құралдары туралы сенімді ақпарат жоқ екенін атап өткім келеді. Көбінесе есірткі релаксацияға немесе керісінше тонды көтеруге арналған заңды құралдар түрінде сатылады.

Қорытынды

Интернет желісінің жаппай таралуы есірткінің заңсыз айналымын таратуда елеулі рөл атқарады, осы саладағы қылмыстарды көрінбейтін етіп жасау, осылайша тергеуді қиындатады. Осыған сүйене отырып, мемлекеттік органдар есірткі айналымын азайтып қана қоймай, оны толығымен жоюға мүмкіндік беретін осы жағымсыз құбылыспен күресуге бағытталған тиісті шараларды қабылдауы керек.

Әдебиет:

1. Новопавловская С.Л. Использование сети Интернет для нелегального оборота наркотических средств, психотропных веществ, и их аналогов // <https://cyberleninka.ru/article/v/ispolzovanie-seti-internet-dlyanelegalnogo-oborota-narkoticheskikh-sredstv-psihotropnyh-veschestv-i-ihanalogo>.php.

Әдебиет:

1. Novopavlovskaya S.L. Ispol'zovanie seti Internet dlya nelegal'nogo oborota narkoticheskikh sredstv, psihotropnyh veshchestv, i ih analogov // <https://cyberleninka.ru/article/v/ispolzovanie-seti-internet-dlyanelegalnogo-oborota-narkoticheskikh-sredstv-psihotropnyh-veschestv-i-ihanalogo>.php.